

FN17 BÆREDYGTIGHEDSPROFIL FOR TRYKKERIET FRIHEDEN

Trykkeriet Frihedens arbejde for bæredygtighed er samlet i denne FN17 Bæredygtighedsprofil.

Bæredygtighedsprofilen viser, hvordan Trykkeriet Friheden støtter op om og arbejder med FN's verdensmål. Profilen er et supplement til den økonomiske bundlinje og fungerer som Trykkeriet Frihedens miljømæssige og sociale bundlinje.

Profilen:

- Giver et øjebliksbillede af trykkeriets miljøforhold.
- Kommunikerer trykkeriets ambitioner på miljøområdet.
- Fortæller historien om trykkeriet og de miljømæssige og sociale værdier, som er stærke i virksomheden.
- Beskriver den værdiskabelse, som gør, at vores kunder samarbejder med os.

Trykkeriet Friheden bidrager til at nå verdensmål:

INDHOLD

Vi vil arbejde målrettet med FN's verdensmål.....	2
Grøn frontløber i trykkeribranchen.....	3
Nyt bæredygtigt eventyr.....	4
Effekter på miljø og klima før, under og efter	6
Trykkeriet Frihedens miljøpåvirkning - et øjebliksbillede.....	9
Det vil vi blive bedre til.....	11

Bæredygtighedsprofilen er lavet i marts 2021 i samarbejde med Thybo & Co.

VI VIL ARBEJDE MÅLRETTET MED FN'S VERDENSMÅL

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af 193 lande i 2015. Det markerede en hidtil uset ambitiøs udviklingsdagsorden for alle verdens lande. Frem mod 2030 sætter målene kursen mod en bæredygtig udvikling for mennesker og planeten, vi bor på. Målene er en ambition om en verden, der muliggør et værdigt liv for alle mennesker.

Verdensmålene udgør 17 konkrete mål og 169 delmål. Hertil kommer en række danske målepunkter foreslået af 2030 panelet.

GRØN FRONTLØBER I TRYKKERIBRANCHEN

I den grafiske branche brugte man tidligere mange kemikalier og usunde produktionsmetoder. Trykkeriet Frihedens ejer Oluf Immersen er lidt af en opfindertype, og han har altid interesseret sig for at forbedre processer. Det har - sammen med en miljøbevidsthed - ofte givet anledning til grublerier om, hvordan produktion og arbejdsforhold kunne forbedres. Derfor var Oluf en af de første i Danmark til at undgå alkohol i trykkeprocessen. For at få overfladespændingen ned i vandet, brugte man store mængder isopropylalkohol. Det er 99 % ren alkohol, og man brugte så store mængder, at trykkere ofte var helt groggy, når de tog hjem fra arbejde. Oluf undersøgte om man kunne undgå alkohol i fugtevandet. Det resulterede i, at han tilbage i 1994 skaffede en "opskrift" hjem fra USA, som på det tidspunkt var meget foran Europa i forhold til alkoholfri trykning.

Der blev også brugt masser af kemi til at fremkalde film og trykplader, og meget forurenede vand røg derfor i kloakken. Oluf eliminerede en del af de kemikalier, da han i slutningen af 1990'erne, som en af de første, gik over til at trykke tøroffset (waterless printing). Der var en masse miljøfordele, fordi man undgik vand og kemikalier.

Delmål 6.3.
STYRK
VANDKVALITETEN,
OG RENS OG BRUG
SPILDEVAND BEDRE

I 1996 gik Trykkeriet Friheden som en af de allerførste trykkerier i Nordjylland over til CTP (computer to plate), og kunne derved eliminere filmfremkaldelse og traditionel pladefremkaldelse. Den nye tryk kvalitet blev bedre af at undgå vand i processen, og det begejstrede Oluf, at kvalitet og miljøhensyn kunne forbedres på samme tid. Desværre var der også forskellige problemer med teknikken, og problemerne blev ikke for alvor løst. Derfor gik Oluf i 2010 tilbage til traditionel offset, som i mellemtiden var blevet markant forbedret bl.a. med [kemifri trykplader](#).

Kun ca. 10 % af den danske produktion af tryksager foregår med kemifri trykplader. Derfor er Trykkeriet Friheden frontløber med denne miljøskånsomme produktion.

NYT BÆREDYGTIGT EVENTYR

Trykkeriet Friheden har 30-års jubilæum i 2021, og nu kaster vi os ud i et nyt bæredygtigt eventyr. Vi er ved at transformere virksomheden fra et traditionelt trykkeri til en miljøvenlig emballagefabrik, som også tilbyder trykkeriydelser.

Missionen er at producere funktionelle, fødevarer godkendte og miljøvenlige take-away emballager i Danmark til det danske marked.

Meget af det takeaway emballage, der bruges i Danmark, er produceret i Kina og Polen. Vi vil producere sunde og fødevarer godkendte emballager i Danmark under ordnede forhold. Vi har taget patent på en [række emballager i miljøvenlig og bionedbrydelig karton](#), der kan erstatte en del af det plast og alufolie, som bruges i takeaway restauranter. Produkterne produceres under varemærket Easy-eating.

Delmål 9.4.
OPGRADER ALLE
INDUSTRIER OG
INFRASTRUKTURER FOR
BÆREDYGTIGHED

Delmål 9.2.
STØT INKLUDERENDE
OG BÆREDYGTIG
INDUSTRIALISERING

Den bæredygtige tilgang bakkes op af, at vi vil arbejde for at upcycle og recycle restprodukterne, så de i højere grad bruges som værdifuldt råmateriale, der kan erstatte andet materiale. Vi vil også arbejde for at vejlede slutbrugerne i at genbruge og bortskaffe emballagen på miljørigtig måde.

EASY-EATING

De patenterede emballager har en "lynlås", som giver mulighed for, at man kan rive dele af emballagen af i takt med at man spiser maden.

TRYKKEREN FRA THY BLEV TRYKKER VED TILFÆLDE

Trykkeriets ejer Oluf Immersen blev født den 5. januar 1962 i Stagstrup midt i Thy. Oluf ville egentlig gerne være skorstensfejer, men det glippede, og det var faktisk lidt af en tilfældighed, at han blev trykker. Det kan han takke sin mor for. I sommeren i 1978 var Oluf kørt på knallert til Grindsted for at hakke roer og holde ferie hos noget familie. Mens han var væk, så hans mor, at Thisted Amtstidende søgte en trykkerlærling. Hun tog telefonen og kort tid efter, måtte Oluf springe på knallerten for at køre tilbage til Thisted, så han kunne komme til jobsamtale.

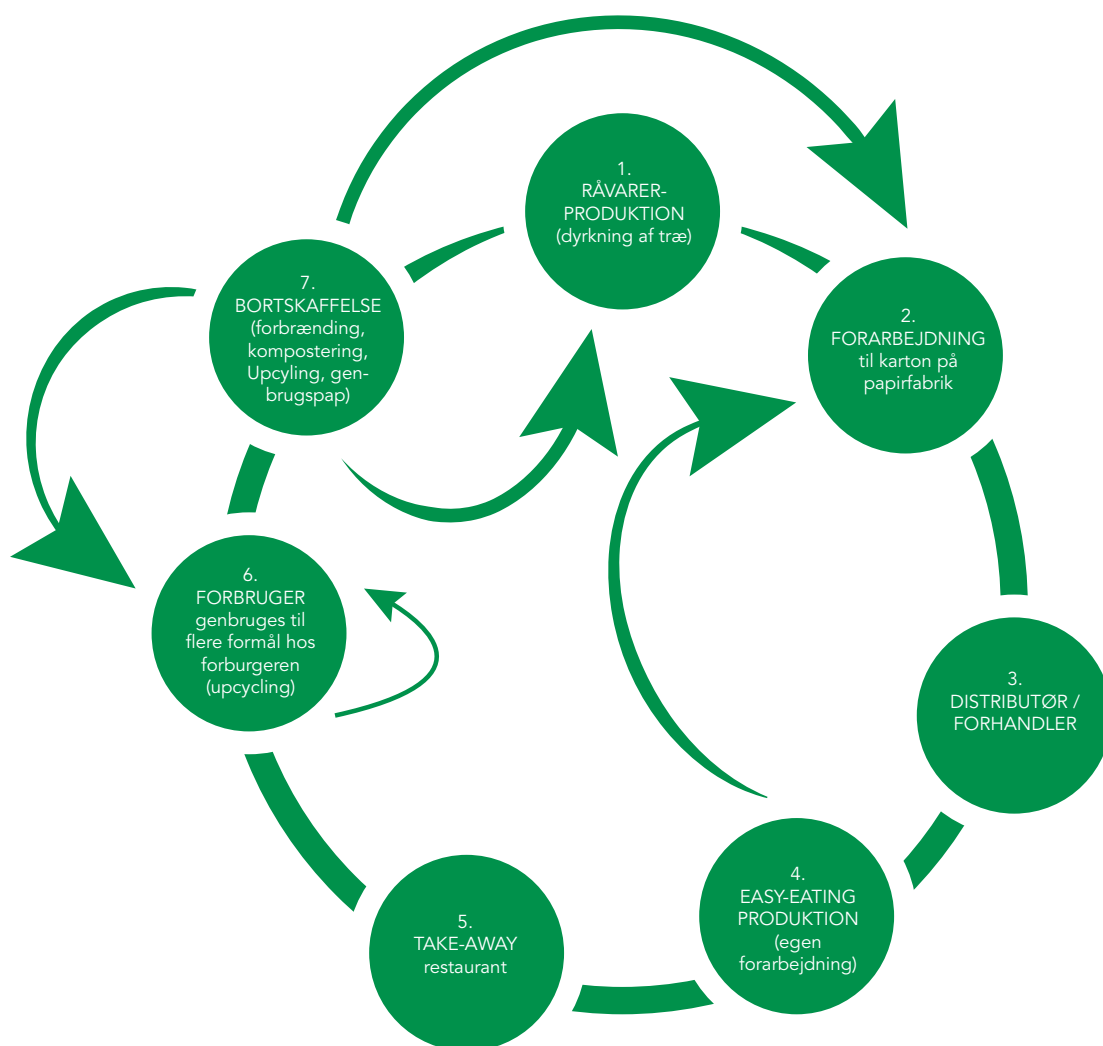
Efter nogle år som ansat tog Oluf i 1991 springet, og startede eget trykkeri sammen med hustruen Mariane. Trykkeriet blev i en årrække drevet i samarbejde med Johannes Lund Larsen.

Trykkeriet Friheden har hidtil været et traditionelt trykkeri, som bidrager til at kunden kan kommunikere sine budskaber til deres kunder. Det gør vi ved at udnytte vores produktionsapparat til at producere tryksager som: Bøger, hæfter, flyers, prospekter, kalendere og lign.

EFFEKTER PÅ MILJØ OG KLIMA FØR, UNDER OG EFTER

Produkterne skabes, opbygges og nedbrydes i forskellige processer i værdikæden, og hver proces påvirker natur og mennesker.

Easy-eating emballagers værdikæde kan opdeles i før, under og efter, at easy-eating produkterne forarbejdes hos Trykkeri Friheden. De næste tre afsnit giver et overblik over effekterne på miljø og klima før, under og efter.

Teg. 1 Easy-eating emballages livcyklus

FØR - RÅVARER

Delmål 3.9.
REDUCÉR SYGDOM OG DØDSFALD PÅ GRUND AF KEMIKALIER OG FORURENING
Godt for arbejdsmiljø før og under. Godt for slutbrugernes sundhed. Godt for miljøet

Delmål 12.4.
HÅNDTÉR KEMIKALIER OG AFFALD ANSVARLIGT

Delmål 12.1.i.
ANDEL AF KONTROLLER AF FØDEVARER, DER OVERSKRIDER GRÆNSEVÆRDIERNE FOR SUNDHEDSSKADELIGE STOFFER

Råvarerne til easy-eating produktionen består af karton, trykfarve og i nogle tilfælde også lim.

KARTON

For at kunne fremstille en funktionel og holdbar emballage, er det nødvendigt at bruge karton af høj kvalitet. De bedste kvaliteter produceres forskellige steder, og vi bruger karton fra både Europa og USA. Vores karton er produceret med lavt energiforbrug og **uden giftige tilsætningsstoffer**, hvilket gør det muligt at godkende den til fødevarer.

Det meste af vores karton er **nænsomt forarbejdet og ubleget**. Derfor har kartonen træfibrens naturlige brune udseende og synlige grove fibre.

TRYKFARVE OG LIM

Trykfarven laves af Koenig & Bauer AG, og vi har valgt en europæisk leverandør, som kan levere **fødevarer godkendte trykfarver** i høj kvalitet.

Profect limen er fødevarer godkendt og produceres af PKI Supply i Danmark.

Alle easy-eating produkter er FSC mærkede.

Code of Care er en nonprofit organisation, som inspirerer til, informerer om og skaber innovation inden for virksomhedernes sociale ansvar. Vi arbejder på at flere mennesker med psykiske, fysiske eller sociale udfordringer i livet inkluderes på de danske arbejdspladser

Delmål 7.2.
FORØG ANDELEN AF
VEDVARENDE ENERGI
GLOBALT

Delmål 9.4.
OPGRADER ALLE
INDUSTRIER OG
INFRASTRUKTURER FOR
BÆREDYGTIGHED

Delmål 12.5.
INDEN 2030 SKAL
AFFALDSGENERER-
RINGEN VÆSENTLIGT
REDUCERES GENNEM
FOREBYGGELSE, RE-
DUKTION, GENVINDING
OG GENBRUG.

Delmål 11.A.
STYRK SAMMEN-
HÆNGEN MELLEM
LAND OG BY MED
BEDRE PLANLÆGNING

Delmål 10.2.
STYRK SOCIAL, ØKO-
NOMISK OG POLITISK
INKLUSION

UNDER – PÅ TRYKKERIET

Miljøbelastningen i forbindelse med forarbejdning i eget hus stammer primært fra forbrug af el, vand og gas til varme. Dertil kommer produktionsanlægget i form af bygninger og maskiner, IT-udstyr, brændstof til intern transport samt hjælpe-stoffer som trykplader. Trykpladerne til påtrykning af farver er førstegradsaluminium, som bliver produceret i Wiesbaden i Tyskland af råvarer fra fire europæiske leverandører.

Vi har pr. 1/1-2021 omlagt alt vores el-forbrug til CO2-neutral energi fra danske vindmøller. Energien købes gennem den lokale leverandør Goenergi.

Vi genbruger så vidt muligt fejltryk til indkøring af maskiner og upcykler til andre produkttyper.

Vi **sorterer affald** i følgende kategorier:

- Aluminium
- Pap, papir, karton
- Plast (LPDE folie)
- Restaffald
- Miljøfarligt affald samles og leveres på genbrugsstation

Trykkeriet bruger som udgangspunkt lokale samarbejdspartnere, og **vi skaber arbejdspladser i en landdistriktskommune**

Vi er en multinational og **multikulturel arbejdsplads med plads til flexjobbere**. I skrivende stund er der i medarbejderstaben tre nationaliteter og to fleksjobbere.

Ejeren er ambassadør i Code of care Thy, der arbejder for at styrke et tæt samarbejde mellem det lokale erhvervsliv og jobcentret om rekruttering af arbejdskraft - med henblik på sammen at gøre en **ekstra indsats for at få de udsatte med ind på arbejdsmarkedet**.

Trykkeriet Friheden er godkendt af Fødevarestyrelsen til at producere fødevarer-godkendte emballager og tryksager.

763426

Vi synes, at vi med ro i sindet kan sige, at **"vores brune bokse er grønne"**

TRYKKERIET FRIHEDENS MILJØPÅVIRKNING - ET ØJEBLIKSBILLEDE

Trykkeriet Friheden har regnskabsår fra 1. okt - 30. sept., men i nogle tilfælde har det ikke været muligt at fremskaffe forbrugstal for regnskabsåret. I stedet er der vist tal for kalenderåret, hvor året er vist i parentes.

TRYKKERIET FRIHEDENS NØGLETAL

Nøgletal	Forbrug 2018/2019	CO2- ækv i ton	Forbrug 2019/2020	CO2 - ækv i ton	Note
El	40.388 kwh	9,682	34.467 kwh	8,263	
Naturgas	4.577 M3	11,021	4.576 M3	11,019	
Vand	134 m3 (2019)	0,013	55 m3 (2020)	0,006	Osmose anlæg er skiftet i 2019/2020
Karton, papir/pap	61 ton (2019)	95,282	46,3 ton (2020)	72,321	
Brændstof til intern transport	4.838 liter (2019)	12,908	4.206 l (2020)	11,220	
Aluminium (trykplader)	843 kg (2019)	11,075	24 kg (2020)	0,315	Der er købt stort ind i 2019, og større del af produktion sker på digital printer i 2019/2020.

Værktøjet "Bæredygtig bundlinje" er anvendt til udregning af CO2 og Fe besparelsen.

Forbrug af materialer, som der ikke findes miljøpåvirkningsværdier for

Trykfarve	310 kg (2019)	45 kg (2020)	
Toner	0 kg.	172,2 kg (2020)	Digital printer er anskaffet i 2019/2020
Lim	0 kg.	150 kg. (2020)	Limmaskine er anskaffet i 2019/2020

Restprodukter	Kg 2019	Kg 2020
Papir, pap og karton	32.905	19.143
LDPE folie	150	85
Aluminium	1.180	478
Restaffald til forbrænding	900	900

EFTER - HOS KUNDERNE OG SLUTBRUGEREN

Vores primære kunder er forhandlere, som sælger til take away restauranter. Vi kan gøre en positiv forskel hos vores kunders kunder og deres kunder.

HOS TAKE AWAY RESTAURANTER

Hvis take away restauranter pakker durumruller ind i easy-eating karton i stedet for alufolie og papir, er der store miljømæssige fordele.

Vi har i december 2020 gennemført en test af durum emballage fra lokale take away udbydere i Thisted med henblik på at sammenligne Easy-Eating emballagens miljøpåvirkning med lokale take away restauranters emballage i form af alufolie og PE belagt indpakningspapir.

De to emballagetyper bæredygtighedsniveau er målt ved hjælp af Bæredygtig Bundlinje værktøjet, der kan sammenligne forskellige materials CO2 udledning og materialeforbrug i form af jern-ækvivalenter.

Resultatet er klart. Der kan spares 49 ton co2-ækv og 76 ton Fe-ækv pr. 1 mio. durum, hvis de indpakkes i easy-eating karton i stedet for alufolie og papir.

INFORMATION TIL SLUTBRUGEREN

Vi kan inspirere slutbrugeren til at bortskaffe emballagen miljørigtig, og vi kan inspirere til at forlænge emballagens liv, før den bortskaffes.

Delmål 8.4.1.
MATERIELT FODAFTRYK,
MATERIELLE FODAF-
TRYK PER INDBYGGER
OG MATERIELT FODAF-
TRYK PER BNP
.....

Delmål 11.6.
REDUCÉR BYERNES
MILJØBELASTNING
11.6.ii. Andel genan-
vendt
Husholdningsaffald

Delmål 12.8.
GIV ALLE MENNESKER
VIDEN OG FORSTÅELSE
FOR AT KUNNE LEVE
BÆREDYGTIGT

Delmål 3.9.
REDUCÉR SYGDOM OG
DØDSFALD PÅ GRUND
AF KEMIKALIER OG
FORURENING
Inden 2030 skal antallet
af dødsfald og syg-
domstilfælde som følge
af udsættelse for farlige
kemikalier samt luft-,
vand- og jordforurening
væsentligt reduceres.

Delmål 6.4.
GØR VANDFORBRUGET
EFFEKTIVT OG SIKR
FORSYNINGEN AF
FERSKVAND

Delmål 12.2.
BRUG OG HÅNDTÉR
NATURRESSOURCER
BÆREDYGTIGT

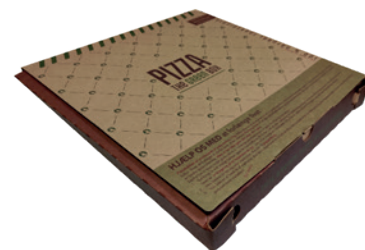
Det kan vi, ved at bruge emballagen som medie til at inspirere og informere om, hvordan forbrugeren kan:

- genbruge emballagen til forskellige formål
- bortskaffe emballagen på de mest miljøvenlige måder

Typisk smider man take-away emballage ud i skraldespanden. Vi ønsker at skubbe til kulturen, så forbrugerne i højere grad tænker emballagen som multifunktionel.

Det kan lykkes når:

- emballagen er ren nok til, at slutbrugeren har lyst til at bruge den igen
- kvaliteten af kartonen er i top
- kommunikationen på emballagen er effektiv

DET VIL VI BLIVE BEDRE TIL

Vi er i gang med en udviklingsproces. Vi er godt på vej, men ikke i mål. Derfor vil vi hele tiden forbedre alle tre bundlinjer, så vi bidrager til en mere bæredygtig verden til gavn for mennesker, naturen og os selv.

AKTUELLE MILJØMÅL:

- Inden 1. august 2021 vil vi stoppe med at bruge traditionel tryksvæerte til fordel for fødevarer og godkendte trykfarver og lim uden sundhedsfarlige og miljøskadelige stoffer.
- Inden 1. marts 2022 er der monteret vandsparer på vandhaner, som skal reducere vandforbruget pr. medarbejder med 5 %.
- Inden 1. april 2021 er der lavet procedure for opsamling af data fra leverandører med henblik på at sikre sporbarhed og klarhed over forbrugte mængder.
- Inden 1. marts 2021 er eksisterende brug af plasttape erstattet med papirbaseret tape.
- Inden 1. juni 2021 har vi afsøgt kartonmarkedet for europæiske alternativer til de kartonkvaliteter, som i øjeblikket produceres i USA.
- Inden udgangen af 2021 har vi indført princippet "forlæng livet" overalt i virksomheden. Forlæng livet handler om at undgå affald og spild, og at se på vores restprodukter

Delmål 9.4.
OPGRADER ALLE
INDUSTRIER OG
INFRASTRUKTURER FOR
BÆREDYGTIGHED

Delmål 12.7.
DER SKAL FREMMES
BÆREDYGTIGE OFFENT-
LIGE INDKØBSPRAKSIS
I OVERENSSTEMMELSE
MED NATIONALE
POLITIKKER OG PRIORITYETER.

Delmål 13.3.i.
UDVIKLING I BEFOLK-
NINGENS HOLDNING
TIL KLIMAFORANDRIN-
GERNE

Delmål 12.6.1
Antal virksomheder, der
offentliggør rapporter
om bæredygtighed

Delmål 13.a.i.
DANMARKS REDUKTION
AF DRIVHUSGASER
FOR AT NÅ MÅLET OM
EN REDUKTION PÅ 70%
I FORHOLD TIL 1990

som ressourcer og ikke affald. Fejltryk og restoplæg upcycles så vidt muligt til andre eller nye produkter og anvendelsesformer. **Vi vil altid forsøge at reparere maskiner og udstyr med lokal arbejdskraft frem for at udskifte.**

- Inden 1. marts 2022 har vi udarbejdet og **implementeret en grøn indkøbspolitik.**
- Vi vil inden udgangen af 2022 samarbejde med mindst tre uddannelsesinstitutioner om at genbruge restprodukter og afskæringer m.v.
- Vi vil inden udgangen af 2021 investere i maskiner, som gør os i stand til at producere en række emballagetyper til det danske marked, så de ikke længere skal produceres i Kina og Polen. Det vil give CO2 besparelser på transport og større fødevarerikkerhed samt bedre arbejdsmiljøforhold for produktionsmedarbejderne.
- **Vi vil hvert år offentliggøre vores miljøpåvirkning og miljømæssige nøgletal.**
- Vi vil undgå udledning af 49 ton CO2-ækv og materialer svarende til 76 ton Fe-ækv ved at arbejde for, at der i 2022 serveres 1 mio. durum i Easy-Eating karton emballage frem for i den traditionelle indpakning med alufolie og papir.

En samfundsmæssig opgave

Vi ser det som vores samfundsmæssige opgave at gøre det muligt at erstatte meget af det plast og alufolie, som take away restauranter bruger, med miljøvenlig og bionedbrydelig karton, som er fremstillet med lav miljøbelastning.

MADE IN
DENMARK
BY PEOPLE WHO CARE